

СУЧАСНИЙ АНГЛОМОВНИЙ МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ: ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ

Найбільші труднощі при перекладі сленгових одиниць як з іноземної мови на мову перекладу, так і навпаки, полягають в тому, що сленг, особливо молодіжний є найрухомішим шаром лексики й жоден словник нових слів не в змозі наздогнати розвиток мови в цій сфері. До того ж, багато лексичних одиниць сленгу дуже недовговічні та швидко виходять з вживання. Словники їх просто не встигають зареєструвати. Таким чином, найбільша складність у роботі зі сленгом – знаходження сучасних еквівалентів [1, 142].

Найстійкішими в часі є лексичні одиниці молодіжного сленгу, що були запозичені з професійних жаргонів, тому й підбір еквівалентів для них здійснюється достатньо легко. Такі лексичні одиниці можна віднести до контекстуально-вільних сленгізмів. Наприклад: *wint* (від *winchester*) – вінт; *device* – девайс (пристрій). Ці слова є лексичними одиницями, що належать до англійського молодіжного сленгу та мають в українському молодіжному сленгу регулярні еквіваленти. Як правило, це технічна лексика та слова-терміни.

Але, незважаючи на певний досвід дослідження американського молодіжного сленгу (див., напр., праці В.О. Дорди), кожного дня з'являються нові американські молодіжні сленгізми, які можна відстежити, зокрема, у електронних словниках [6], і, відповідно, виникає потреба в їхньому адекватному перекладі. Наведемо деякі з них: *baggage* (emotional issues) – мультка, *драйв*; *biohazard* (any object in the dorm that has not been cleaned all semester) – бомжатник, замажморене (захіжене, захижане) місце.

Труднощі пов'язані і з розрізненням британського і американського варіантів англійської мови. Наведемо приклади такої різниці з власним перекладом українською мовою, здійсненим шляхом пошуку сленгового еквіваленту у Словнику українського жаргону [3, 4]:

<i>Амер.</i>	<i>Брит.</i>	<i>Укр.</i>
<i>jerk</i>	<i>bugger, prat, wanker</i>	<i>бивень, броньовик</i>
<i>tosser</i>	<i>toe-rag</i>	<i>валянок, гальмо, даун</i>
<i>the boob</i>	<i>tube telly</i>	<i>ящик</i>
<i>chick</i>	<i>bird</i>	<i>телиця, теличка</i>
<i>jark</i>	<i>dosh</i>	<i>бабки, табло, башилі</i>

Як бачимо з прикладів, найкраще, коли при перекладі вдається відшукати еквівалент відповідного сленгізму в мові перекладу, який характеризувався б приблизно однаковою з ним експресивністю та емоційною забарвленістю. Особливості перекладу американського молодіжного сленгу пов'язані також з

існуванням такого явища, як енантісемія (або внутрішня антонімія), тобто лексичних одиниць, які поєднують у собі протилежні значення [3, 17].

При порівняльному аналізі британського, американського та українського сленгів виявляється досить значний шар лексики, що виник на основі реалій даної країни та не має еквівалентів у мові перекладу [5, 45]. Прикладом безеквівалентних одиниць в американському і британському молодіжному сленгу є наступні слова: *tupper* – *tea & supper* (Br.); *rambo* – дієслово, утворене шляхом конверсії (N→V) від імені головного героя однойменного телесеріалу і має значення "знищити" (Am.).

Такого роду поняття не могли виникнути в українській мові внаслідок того, що в українській культурі немає традиції щоденного вечірнього чаю, завдяки якій в англійській культурі *tea* став ще однією годиною прийняття їжі.

З українського молодіжного сленгу можна навести такі приклади енантісемії:

к е н т – "друг, приятель, поважна людина" і "підозріла особа"; *кльово*, *класно*, *супер* – у якості радості, схвалення і прикраси; *молоток* – як схвалення і несхвалення.

Прикладами в англійському молодіжному сленгу можуть виступати такі лексичні одиниці: 1) *neat*; *the most*; *gross* – хтось або щось чудове або огидне; 2) *floor*; *bomb*; *flop*; *bust*; *stump* – добре скласти іспит або взагалі його не скласти. Таким чином, треба вибирати необхідний еквівалент, виходячи з розуміння контексту. Якщо ми приймаємо дефініцію так званих "хибних друзів перекладача" (або "псевдо-аналогонімів") як "міжмовних омонімів", тоді можна говорити також про міжмовну енантісемію.

Особливий інтерес становить переклад лексичних одиниць, які є запозиченнями та функціонують в мові-реципієнті в якості сленгізмів. Такі запозичені зі збереженням граматичних форм іноземні слова, а надто спотворені щодо звукової форми та вжиті в неприродному контексті, що надає їм гротескного характеру, називаються макаронізмами. Треба відзначити, що лексичні одиниці, запозичені українським сленгом з англійського та американського, не становлять особливих труднощів для перекладу: *bucks* – бакси; *guu* – гай.

Ще одним з досить цікавих аспектів перекладу молодіжного сленгу і сленгу взагалі є робота з ідіомами (фразеологічними одиницями). Список ідіом мови оригіналу, яким відповідають точні еквіваленти в мові перекладу, дуже обмежений. У тому випадку, коли неможливо знайти ідентичну ідіому, необхідно підібрати такий вираз, який мав би таке ж саме конотативне, але відмінне денотативне значення, або використовувати образну лексему, а не фразеологізм.

Наприклад:

*Shut it! Can it! = stop talking! – Усохни! Засохни! Стули пельку! Затухни! Закрий
гризло! Втухни! Заліпись! Закрий обличчя подушкою!*

Хоча сленг є універсальним лінгвістичним явищем, зумовленим низкою екстралінгвістичних та лінгвістичних чинників, слід також відзначити, що він представлений різною кількістю одиниць в різних мовах. С.Б. Флекснер оцінює роль сленгу в мовленні середнього американця як приблизно 10% від його вокабуляру, тоді як український сленг – явище малорозвинене та маловивчене, що відображається у мовленні українців та при необхідності знайти український відповідник під час перекладу американського сленгу [4, 115].

Отже, з огляду на все вищенаведене, очевидно, що переклад лексики, яка не має прямих відповідників в мові перекладу, є певною проблемою, але цю проблему можна вирішити за допомогою тих засобів передачі спеціальної нелітературної лексики, які ми детально розглянули.

Література

1. Бондаренко К. Співвідношення сленгової лексики української та англійської мов: лексикографічний та перекладацький аспекти // Наукові записки. – Серія: Філологічні науки / Збірник наукових праць. – Вип. 81(4). – С.141 – 146.
2. Зацний Ю.А. Розвиток словникового складу сучасної англійської мови. – Запоріжжя: Запорізький держ. ун-т., 1998. – 430 с.
3. 3. Клименко О.Л. Поповнення словникового складу англійської мови з нелітературних підсистем: Автореф. дис. канд. філол. наук. – Харків, 2000. – 20 с.
4. Ставицька Л. Український жаргон. Словник: Містить близько 4070 слів і понад 700 стійких словосполучень. – К.: Критика, 2005. – 496 с. 6. College Lingo Continued / By Jayce Dean Scott [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.studentnow.com/features/collegelingo2.html>.
5. David Appleyard's British-American Glossary [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.davidappleyard.com/english/britishglossary/A.htm>.__